

ODULARU-OLATOYE, Oluwayemi a Oyewumi AGUNBIADE. Globalisation of Technology and The Role of Academic Libraries in The Management of Information Resources in Higher Educational Institutions. *Journal of Studies in Social Sciences and Humanities* [online]. Vienna: International Educational and Social Sciences Association (IESSA), 2022, 2022, 8(4), 379-386 [cit. 2023-03-11]. ISSN 2413-9270. Dostupné z: http://www.jssshonline.com/wp-content/uploads/2023/02/JSSSH_Vol.8_No.4_2022_379-386_Sr.-No.3.pdf

Úvod

Tato studie popisuje vztah mezi globalizací a rozvojem knihovnictví a informační vědy (LIS)¹. Globalizace² umožnila rychlou a snadnou dostupnost informací, a to díky rozvoji informačních a komunikačních technologií (ICT)³. Knihovníci a další informační profesionálové díky tomu mohou poskytovat služby rychle a kdekoli. Dříve existující nespravedlivé privilegium a deprivace při poskytování požadovaných informací byly díky globalizaci odstraněny. Aplikace ICT otevírá cestu k neomezené dostupnosti služeb a zdrojů LIS a odstraňuje bariéry spojené s geografickou polohou a časem přístupu ke službám LIS. Díky efektivnímu propojení napříč státy, zmenšení prostoru, času a rychlosti a objemu přístupu k informacím se svět proměnil v globální vesnici a tvůrčí využívání znalostí v akademických knihovnách je považováno za nezbytnou součást pro proměny vizí a poslání vysokých škol.

Metodika

Přehled literatury byl vytvořen pomocí vyhledávání v elektronických časopisech, recenzovaných knihách, google scholar a dalších článcích o zdrojích. Výběr vhodných zdrojů byl založen na zkoumání klíčových termínů v akademických databázích. Hlavními otázkami, na které bylo odpovězeno, byly přínosy globalizace pro poskytování knihovnických služeb, vliv globalizace na profesionalitu akademických knihoven, vývoj akademických knihoven a perspektivy a problémy spojené s nimi.

Vývojový diagram byl použit k mapování toku informací v jednotlivých fázích systematického přehledu, který zahrnuje počet identifikovaných, zahrnutých a vyloučených záznamů a důvody vyloučení.

Přínosy globalizace pro optimální poskytování knihovnických služeb

Vliv globalizace na transformaci globálního knihovnického systému se projevuje zejména v odstranění omezení přístupu k informačním službám a využívání služeb knihoven. Knihovny se transformují do technologicky vyspělých formátů a nabízejí přístup ke kvalifikovaným odborníkům v různých oborech, lepší přístup k pravidelným aktualizacím výzkumných témat a zlepšení týmové práce napříč geografickými hranicemi. Internet umožňuje snadný přístup k výzkumným a akademickým knihovnám a k bibliografickým záznamům a podrobnostem o fondech milionů knih po celém světě. Dostupnost elektronických časopisů a zpravodajů je pravidelná a knihovníci si mohou adekvátně vybrat a objednat požadované knihy potřebné pro své instituce, aniž by museli chodit od jednoho vydavatele nebo knihkupectví ke druhému. Vysoké školy využívají online databáze, aby poskytly přístup k široké škále informačních zdrojů výzkumníkům po celém světě.

¹ Library and Information Science

² V tomto článku se nehodnotí význam slova globalizace.

³ Information Communications Technology

Úloha knihoven

Rozvoj informačních a komunikačních technologií umožňuje knihovnám plnit své úkoly prostřednictvím výměny a ukládání dat. Existují různé systémy a metody pro výměnu a sdílení záznamů znalostí, které umožňují zájemcům získat informace z webových stránek knihoven na internetu, jako je například Kongresová knihovna. Mezinárodní federace knihovnických asociací (IFLA)⁴ realizovala dva zásadní programy pro výměnu znalostí pro knihovny na celém světě, které zahrnují všeobecnou dostupnost publikací a bibliografickou kontrolu.

Vývoj akademických knihoven

Vývoj akademických knihoven se v poslední době zaměřuje na využití moderních aplikací ICT, elektronických zdrojů a nových metod výzkumu, učení a výuky. Knihovny se snaží rozvíjet informační komunity a prostředí pro skupinové studium a využívají nové způsoby optimalizace využívání knihovnických zdrojů a technologií. Vznikají nové prostředí pro výzkumné pracovníky, akademické pracovníky a postgraduální studenty jako Research Commons⁵.

Perspektivy a problémy spojené s akademickými knihovnami

Nicméně, akademické knihovny se potýkají s řadou problémů, jako je nedostatek financování, nerealizovaná informační politika, koloniální model knihovnictví, nedostatek odborníků, nedostatečná analýza potřeb, problémy s ICT, nevhodné budovy a další. Také absence globálního knihovnického aktivismu a advokacie komplikuje situaci.

Akademické knihovny a nástup technologické globalizace

Vývoj akademických knihoven prošel čtyřmi transformačními etapami a nejradikálnější etapa začala na konci 20. století s nástupem informačních a komunikačních technologií. Tyto technologie ovlivnily sociální struktury společností a vedly k nekončící revoluci v oblasti přístupu k informacím. Cílem znalostní společnosti je vytvořit kulturu sdílení a generování znalostí a rozvíjet online aplikace, které fungují prostřednictvím internetu. Vlády, jako například Indie, investují do ICT a vytvářejí dlouhodobé politiky, aby se staly velmocemi v oblasti ICT a vývoje softwaru a přešly z ekonomiky zboží na ekonomiku založenou na znalostech.

Následující doporučení vyplývají z výše uvedeného:

- Podporovat jednotu a harmonii mezi akademickými pracovníky na vysokých školách pro dosažení smysluplného rozvoje.
- Zřídit komunitní informační centra v místních samosprávách a vesnicích, aby se zlepšil přístup k informačním zdrojům.
- Zajistit čtenářské zdroje a prostory pro výuku a výzkumnou činnost.
- Zvýšit povědomí o dopadu informačních a komunikačních technologií, aby se rozvinula důvěra v nabízení služeb uživatelům na celém světě.
- Rozvinout digitální infrastrukturu ve venkovských a předměstských oblastech a překlenout tak digitální propast mezi rozvojovými a rozvinutými zeměmi.

⁴ International Federation of Library Associations

⁵ Výzkumné centrum určeno k uspokojení nových potřeb studentů a vyučujících, které se objevují s rozvojem výzkumu založeného na datech, digitální stipendia a interdisciplinární studia.

- Podporovat a povzbuzovat ucelený politický rámec pro komplexní a všezahrnující vzdělávání, protože je to nezbytné pro národní rozvoj.

Závěr

Článek je všeobecným popisem problematiky, související se stále přetrvávajícími disproporcemi možností různých zemí, související především s přístupem garnitury k otázce informovanosti a digitální gramotnosti. Zajímavý je vývojový diagram, který ukazuje tok informací v jednotlivých fázích systematického přehledu. Studie představuje také poměrně zajímavě zastoupenou kompilaci názorů, ale nepřináší žádné dynamické podněty, pro případnou diskuzi, i když je aplikovaná na otevřené akademické prostředí.